

Sygn. akt II Cz 198/16

POSTANOWIENIE

K., dnia 14 czerwca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Wojciech Vogt

Sędziowie: SSO Barbara Mokras – spr.

SSO Janusz Roszewski

po rozpoznaniu w dniu 14 czerwca 2016 r. w Kaliszu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy egzekucyjnej z wniosku wierzyciela P. W.

przeciwko dłużnikowi E. K.

o egzekucję świadczeń pieniężnych

na skutek skargi dłużnika

na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Poznań – Nowe Miasto i Wilda w P. P. Ś. w sprawie o sygn. akt Km 5594/15 – punkt 2. i 3. postanowienia z dnia 13 października 2015 r.

oraz wniosku dłużnika o obniżenie opłaty egzekucyjnej

w przedmiocie zażalenia dłużnika

na postanowienie Sądu Rejonowego w Kępnie

z dnia 11 lutego 2016 r., sygn. akt I Co 803/15

p o s t a n a w i a :

I. zmienić pkt 1. zaskarżonego postanowienia w ten sposób, że nadać jemu następujące brzmienie:

„1. zmienić pkt 2. postanowienia Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Poznań – Nowe Miasto i Wilda w P. P. Ś. z dnia 13 października 2015 r., sygn. akt Km 5594/15, w ten sposób, że koszty postępowania egzekucyjnego ustalić na kwotę 5.486,16 zł;

2. zmienić pkt 3. postanowienia Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Poznań – Nowe Miasto i Wilda w P. P. Ś. z dnia 13 października 2015 r., sygn. akt Km 5594/15, w ten sposób, że obciążyć dłużnika kosztami postępowania w kwocie 5.405,16 zł i wezwać go do uiszczenia należności z tytułu opłaty stosunkowej w kwocie 5.151,59 zł;

3. zasądzić od wierzyciela P. W. na rzecz dłużnika E. K. kwotę 80,00 zł tytułem zwrotu połowy kosztów postępowania skargowego, w tym kwotę 30,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w tym postępowaniu”;

II. oddalić zażalenie w pozostałym zakresie;

III. zasądzić od wierzyciela P. W. na rzecz dłużnika E. K. kwotę 45,00 zł tytułem zwrotu połowy kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kwotę 30,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w tym postępowaniu.

SSO Barbara Mokras SSO Wojciech Vogt SSO Janusz Roszewski

Sygn. akt II Cz 198/16

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Kępnie oddalił skargę dłużnika E. K. na punkt 2. i 3. postanowienia z dnia 13 października 2015 r. Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Poznań – Nowe Miasto i Wilda w P. P. Ś. wydanego w sprawie o sygn. akt Km 5594/15 (pkt 1) oraz oddalił wniosek dłużnika o obniżenie opłaty egzekucyjnej (pkt 2).

Od powyższego postanowienia dłużnik wniósł zażalenie zaskarżając je w całości, wnosząc o jego zmianę przez uwzględnienie skargi i zmianę postanowienia z dnia 13 października 2015 r. w zaskarżonej części, oraz przez obniżenie opłaty egzekucyjnej – stosunkowej naliczonej w kwocie 4.872,72 zł, przy zastosowaniu stawki 5%, do kwoty 1/20 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, ewentualnie innej kwoty uznanej za stosowną przez Sąd. Nadto skarżący wniósł o zasądzenie od wierzyciela na rzecz dłużnika kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm prawem przepisanych.

Skarżący zarzucił zaskarżonemu postanowieniu naruszenie przepisów art. 34, 35, 39, 43 i 49 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji poprzez ustalenie kosztów postępowania w wymiarze przekraczającym normy ustawowe przez doliczenie podatku VAT oraz błęd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia poprzez ustalenie, że Komornik dokonał znacznego nakładu pracy w sprawie, mimo iż Komornik wyegzekwował od dłużnika jedynie kwotę 1.500 zł, a postępowanie zostało umorzone na wniosek wierzyciela, złożony wskutek zawarcia ugody z dłużnikiem.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Trafny jest zarzut skarżącego dotyczący bezzasadnego doliczenia do ustalonej kwoty opłaty egzekucyjnej podatku VAT. Należy wskazać, że pobieranie przez komorników sądowych podatku VAT ponad nominalną sumę opłaty egzekucyjnej, ustaloną na podstawie obowiązujących przepisów, nie znajduje uzasadnienia w obowiązujących przepisach prawa. Wynika to z faktu, że w obecnie obowiązującym stanie prawnym brak jest przepisu, który by *explicite* stanowił o tym, iż opłatę egzekucyjną pobieraną przez komornika sądowego, będącego podatnikiem obowiązującym do rozliczenia podatku od towarów i usług, podwyższa się o odpowiednią kwotę podatku od towarów i usług. W ocenie Sądu Okręgowego orzekającego w niniejszej sprawie, podstawą obciążenia strony postępowania egzekucyjnego tego rodzaju podatkiem od towarów i usług mogłaby być tylko regulacja prawna wyraźnie zezwalająca do podwyższenia opłaty egzekucyjnej o kwotę takiego podatku (per analogiam: uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 1997 r., III CZP 11/97, OSNC z 1997 r., nr 8, poz. 102, uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 21 grudnia 2006 r., III CZP 127/06, OSNC z 2007 r., nr 10, poz. 150, uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 1995 r., III CZP 4/95, OSNC z 1995 r., nr 5, poz. 79, uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2007 r., III CZP 95/06, OSNC z 2007 r., nr 12, poz. 179, wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 kwietnia 2016 r., sygn. akt SK 67/13). Należy uznać, że bez istnienia takiej podstawy nie ma podstaw do pobierania opłaty egzekucyjnej ponad wysokość ustaloną w przepisach art. 49 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (j t. Dz. U. z 2015 r., poz. 790).

Uwzględniając powyższe, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c., orzeczono jak w punkcie I. sentencji postanowienia.

Jako niesłuszny należy natomiast poczytać zarzut skarżącego naliczenia opłaty egzekucyjnej w wygórowanej kwocie netto.

Zgodnie z art. 49 ust. 2 zd. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (j.t. Dz. U. z 2015, poz. 790 ze zm.) w sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela [...] komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 5% wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania, jednak nie niższej niż 1/20 i nie wyższej niż dziesięciokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego.

Z literalnej wykładni powyższego przepisu wynika, że naliczenie przedmiotowej opłaty stosunkowej w wysokości 5% następuje na wniosek wierzyciela bez względu na przyczynę złożenia takiego wniosku. W tym stanie rzeczy, przy ocenie zasadności naliczenia opłaty egzekucyjnej w wysokości 4.872,72 zł netto nie można uznać za prawnie relewantny podnoszony przez skarżącego argument, że wierzyciel złożył wniosek o umorzenie postępowania egzekucyjnego z uwagi na zawarcie przez strony porozumienia w kwestii spłaty zobowiązania, do czego Komornik nie przyczynił się w żaden sposób.

Odnosząc się natomiast do podnoszonego przez skarżącego argumentu, jakoby obniżenie przedmiotowej opłaty uzasadniał niewielki nakład pracy Komornika, należy zauważyć, że stosownie do treści art. 49 ust. 10 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji, sąd może obniżyć opłaty egzekucyjne, uwzględniając w szczególności nakład pracy komornika lub sytuację majątkową wnioskodawcy oraz wysokość jego dochodów.

Analiza akt sprawy wskazuje, że Komornik podjął w jej toku szereg czynności, tj. zajęcia wierzytelności w Urzędzie Skarbowym, zajęcia wynagrodzenia za pracę, zajęcia rachunków bankowych w czterech bankach, zwrócenia się do Urzędu Skarbowego i Centralnej Ewidencji Pojazdów o udzielenie informacji potrzebnych do skutecznego przeprowadzenia egzekucji. Nadto Komornik dokonał raz czynności w terenie, w miejscu zamieszkania dłużnika. Należy zatem uznać, że podjęte przez Komornika czynności były standardowe, dostosowane do rodzaju i etapu prowadzonej egzekucji, a przy tym zdeterminowane jej krótkotrwałością. Nie można zatem uznać, że za obniżeniem opłaty egzekucyjnej w niniejszej sprawie przemawia nakład pracy Komornika. Należy także uznać, że za obniżeniem opłaty egzekucyjnej w niniejszej sprawie nie przemawia także ocena sytuacji majątkowej wnioskodawcy oraz wysokości jego dochodów. Jak zasadnie podniósł Sąd Rejonowy, skoro dłużnik posiadał środki na jednorazową spłatę wierzyciela w kwocie 62.000,00 zł w trakcie trwania postępowania egzekucyjnego i zobowiązał się do dalszych regularnych spłat należności, to nie można uznać, że sytuacja majątkowa dłużnika nie pozwala na uiszczenie opłaty w kwocie 4.872,72 zł, która nie jest opłatą szczególnie wygórowaną w zestawieniu z kwotą uiszczoną wierzycielowi. Podkreślenia wymaga, że konieczność uiszczenia opłaty egzekucyjnej, jak i ich stosunkowa wysokość, jest powszechnie wiadoma, a zatem podejmując decyzję o bezpośredniej spłacie wierzyciela, dłużnik powinien uwzględnić tą okoliczność i wyasygnować środki na opłacenie kosztów egzekucyjnych w pełnej, należytej wysokości.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c., orzeczono jak w punkcie II sentencji postanowienia.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. i art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

SSO Barbara Mokras SSO Wojciech Vogt SSO Janusz Roszewski